

дозволяє контролювати версії документів, керувати правами доступу та забезпечувати робочі процеси для автоматизації документообігу.

5. Zoho Docs. Хмарна платформа для зберігання та управління документами, яка забезпечує контроль доступу, можливості для співпраці та автоматизоване сповіщення про зміни або нові документи.

Важливо відзначити, що разом із всіма перевагами сучасного електронного документообігу прийдуть і свої виклики та проблеми. Оскільки можливий несанкціонований доступ до конфіденційної інформації, некваліфіковані дії користувачів, технічні несправності та віруси, які можуть завдати шкоди системі. Ці ризики підкреслюють важливість ретельного планування та впровадження електронного документообігу в організації. Необхідно враховувати не лише технічні аспекти, але й відповідність стандартам безпеки даних, контроль доступу до інформації, а також проведення регулярних оновлень та аудиту безпеки.

Відтак, оперативний контроль електронного документообігу є важливим елементом ефективного управління інформаційними потоками в бізнес-структурах. Він забезпечує своєчасну перевірку, аналіз та коригування процесів, пов'язаних із створенням, обробкою та збереженням електронних документів. Завдяки цьому підвищується продуктивність, зменшуються ризики втрат або порушень цілісності даних, а також забезпечується виконання нормативних вимог щодо документообігу.

УДК 334.716:351:863

М.І. Байдюк*, здоб. ОС «магістр» (ІФНТУНГ, Івано-Франківськ)

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ

Економічна безпека підприємства є важливою компонентною сучасної безпеки підприємства. Від стану системи управління підприємством, розуміння економічної ситуації в країні, технологічного рівня розвитку, технічного оснащення виробничих процесів, політичної ситуації в країні, правової стабільності, доступу до критично важливих ресурсів ринку формують поле економічної безпеки підприємства. Чим краще економічна ситуація в країні, тим ефективніше працюють суб'єкти господарювання.

Сучасна наукова економічна література містить багато різноманітних методичних підходів щодо проведення діагностики економічної безпеки підприємств. В основі пропонованих науковцями методик, об'єктом яких виступає напряду чи опосередковано економічна безпека, можна віднести

* Науковий керівник – В.С. Ніценко, д-р екон. наук, проф. (ІФНТУНГ, Івано-Франківськ)

економіко-математичний, ресурсний, інвестиційний, фінансовий, екологічний тощо.

В сучасних умовах формування фінансової звітності та інших статистичних форм звітності, Г.В. Кошельок та Г.О. Пудичева [1] зазначають, що менеджери підприємств змушені використовувати біля 100 показників, характеризуючи техніко-економічний стан суб'єкта господарювання, однак більша частина показників або не використовується, або не є необхідною у процесі виробничо-господарської діяльності підприємств.

П.Т. Колісніченко [2] досліджуючи методику використання показників для цілей економічної безпеки підприємств, зазначає, що сучасний підхід до побудови системи показників потребує перегляду та уточнення. На його думку, існуючі методики часто містять дублюючі показники, тому потрібно подавати аналіз у меншому обсязі, але більш інформативним наповненням.

У свою чергу, Г.В. Кошельок й І.П. Малікова [3] притримуються іншої думки, зазначаючи про відсутність комплексного підходу до методики оцінки економічної безпеки підприємства, що ускладнює процедуру проведення такого дослідження.

Щодо використання методичного інструментарію для цілей економічної безпеки підприємств, слушною є підхід, запропонований Н.О. Бабіною [4] щодо розробки пропозицій на базі сучасних економіко-математичних та статистичних методів дослідження, які мають бути інтегровані у єдину комплексну модель в умовах динамічних змін. Нею приводиться перелік зазначених методів, серед яких: регресійний аналіз, теорії нечітких систем, багатofакторний статистичний аналіз, експертних оцінок тощо.

Окрім систематизації та екстраполяції інтегрального підходу до методики оцінки діагностики економічної безпеки підприємств, на думку С.М. Шкарлета [5] важливо запровадити до методики розрахунку часовий вимірник, що підвищить ефективність та точність проведених прогнозних значень досліджуваного показника в умовах економічної нестабільності. Доповнюючи вищенаведене дослідження, С.Б. Довбня та Н.Ю. Гічова [6] виробили власний методичний підхід, заснований на часовому вимірі, який має класифікуватися на три форми економічної безпеки: поточна, тактична й стратегічна економічна безпека.

Л.В. Фролова [7], не дивлячись на попередні досягнення у науковій площині щодо методики проведення діагностики економічної безпеки підприємства, пропонує використовувати системний підхід з виділенням системи показників, заснованих на визначенні обсягів, тенденцій, питомої ваги, співвідношення та ефективності. Однак, надмірна деталізація кожного елемента економічної безпеки підприємства (фінансових, управлінських, маркетингових, матеріальних, нематеріальних тощо) за наведеними показниками суттєво ускладнює проведення такого виду аналізу.

Більш сфокусовано дослідження Н.С. Ситник та Л.І. Джиговської [8] на вузькому аспекті економічної безпеки, а саме на фінансовій безпеці. Ними наведено методику оцінки рівня фінансової безпеки підприємства з виділенням двох основних показників: аналіз фінансового становища та п'ятифакторна

модель Альтмана.

Узагальнений вигляд системи показників економічної безпеки та економічного стану торгового підприємства представлено на наступному рисунку.

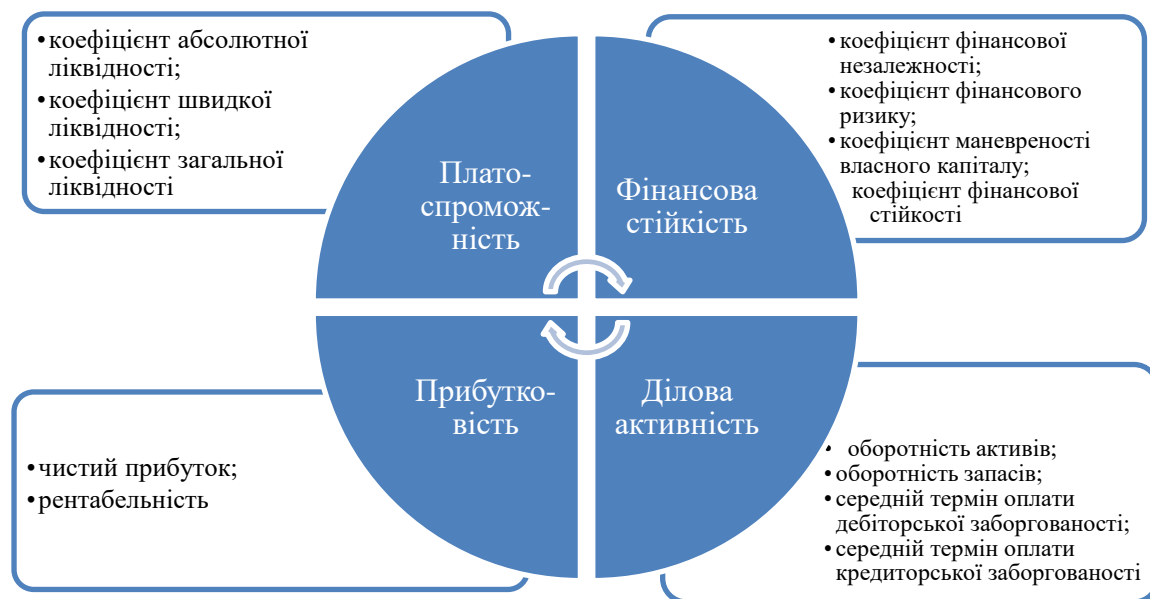

Рисунок 1 – Система показників економічної безпеки

Джерело: складено й уточнено автором на основі [8].

Інформаційні джерела

1. Кошельок Г.В., Пудичева Г.О. Економічна безпека енергетичних підприємств. Економіка та суспільство. 2021. № 28. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-43>.
2. Колісниченко П. Т. Науково-методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 16. С. 38-44.
3. Кошельок Г.В., Малікова І.П. Методичні підходи до оцінки економічної безпеки підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2021. № 5 (32). С. 62-69.
4. Бабіна Н.О. Сучасні технології підтримки економічної безпеки у корпорації. Новітні технології корпоративного менеджменту в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій: кол. моногр.; За ред. д.е.н. С.В. Захаріна. К.: КНЛУ, 2014. С. 226-236.
5. Шкарлет С.М. Економічна безпека підприємства: інноваційний аспект: моногр. К.: Книжкове вид-во НАУ, 2007. 436 с.
6. Довбня С., Гічова Н. Діагностика рівня економічної безпеки підприємств. Фінанси підприємств. 2008. № 4. С. 88-97.
7. Фролова Л.В. Методичні підходи до оцінювання економічної безпеки підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2016. № 3 (177). С. 199-209.
8. Ситник Н.С., Джиговська Л.І. Методика оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства: зміст та функціональні складники. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 46-2. С. 65-70. <https://doi.org/10.32843/bses.46-33>.